

A 2022. március 27-i Gémes városismereti verseny részletes értékelése és helyes megoldásai

A Gémes Természetjáró Egyesület 27. éve rendezi meg városismereti tájékoztató versenyeket. Eddig végig jártuk Budapest összes kerületét, majd a Duna-part, a Margitsziget és Pesthidegkút következett. Most egy olyan versenyt szerveztünk, ahol nem egy adott területet, hanem egy konkrét útvonalat kellett bejárni. A Kiskörút négy különböző kerületen halad keresztül, versenyünk célterülete idén ez a körút és a belőle nyíló terek, parkok voltak.

Alapvető célunk továbbra is az, hogy a versenyek résztvevői megismerjék a főváros kisebb látnivalóit is, ezért nem is törekszünk a nagyon nehéz pályák kitűzésére. Ennek ellenére az a csapat, amelyik eddig szinte az összes versenyen részt vett, azt mondta, hogy ez volt az utóbbi évek legnehezebb városismereti versenye. (Ez az eredményeken is látszik, a szokottnál kevesebb 100 %-os megoldás és kevesebb holtverseny volt.)

Örömmel tapasztaltuk, hogy a versenyzők kedve visszajött, a versenyen 2 kategóriában összesen 27 csapat indult, a versenyzők száma 79 fő, a rendezők száma 3 fő volt. Célunkat remélem elértük, sok olyan, kevésbé ismert nevezetesség volt az útvonalon, amit érdemes volt megtekinteni.

A verseny szép időben, rendben zajlott le. Az értékelésnél szokásos módon muszáj volt szigorúnak lennünk és hangsúlyozottan a helyszínen található adatok és írásmódok alapján értékelni a válaszokat, ahogy azt az általános tudnivalókban is leírtuk. Ilyen versenyeken az internet böngészése gyakran nem jelent segítséget, a helyszíni adatok néha eltérnek a neten találhatóaktól.

A feladatlapon a kérdésekre adott tökéletes, pontos válaszok 2 pontot értek, kis hibával vagy másként írva, mint ahogy a helyszínen látható volt 1 pontot adtunk. Az összekötős és a kakukktörzsi feladatok 1-1 pontot értek. Az összes csapat a megadott versenyidőn belül ért célba, így időtúllépésért senkitől nem kellett pontot levonni.

Ezek után lássuk az egyes kérdések megoldásait és a jellegzetes hibákat:

I. Feladatlapon

Vámház körút, Kálvin tér

1. Kálvin János szobrát a Dunamelléki Református Egyházkerület 2000. június 30. napján avatta. Néhányan 06.30-at vagy jún. 30-at írtak. A dátumoknál különösen figyelni kell a helyszínnel azonos pontos írásra.
2. Dlačhy Károly házát Ybl Miklós alkotta.
3. Budapest Főváros első tisztviselője Patrubány Gergely volt.
4. A képen látható ember a Nimród ND Derringer cégtáblához mászik fel.
5. A Két Oroszlán vendégfogadó Zitterbarth Mátyás tervei szerint épült. Ennél a kérdésnél meglepően sok hiba volt. A táblán, igaz valóban kicsit nehezen kivehetően, de egyértelműen úgy van írva, hogy „1816-BAN ZITTERBARTH MÁTYÁS” (a kötőjel is egyértelműen látszik), mégis sokan Banzitterbarth Mátyást írtak.
6. A templom tervezői Hofrichter József majd Hild József voltak.

Múzeum körút, Múzeumkert

7. Czuczor Gergely emléktáblájának készítője Szécsi A. 1896
8. Róth Zsigmond bérházát Ybl Miklós alkotta.
9. Ebben a kérdésben a versenyzők szemfülesebbek voltak az alkotóknál. Mi a Múzeum körút 21. és 31-33. házakon lévő emléktáblákra gondoltunk, de valóban, a berajzolt vonalon belül volt a Ferenczy István utca 5. emléktáblája is, így azt is elfogadtuk.
10. A Városház kapuit és tornyait a XVIII. században bontották le. Itt is néhányan 18. századot írtak.
11. A képen látható kapudísz a Múzeum körút 7. számú házon található.
12. A Bölcsészettudományi Kart 1635-ben alapították.
13. József Cseres a MUCULLÉNNIUM nevű akciót valósította meg. Ez egy olyan kérdés volt, amire sokan nem találták meg a választ. A Múzeum Cukrászda egyik ablaka mellett egy kisméretű fémtáblán volt a felirat, itt nem márványtáblát kellett keresni.
14. A Bródy Sándor utca 2-ben (a berajzolt vonalon belül) született B. Kopp Judit szobrászművész. Kopp Judit csak félmegoldás volt.
15. Innen kezdve a Múzeumkertben voltak a válaszok. A Washington – Humboldt emlékkő eredetileg egy Vác környéki villa kertjében állt.
16. A Múzeumkert létrehozója Kubinyi Ágoston volt. A válasz a Kubinyi Ágoston sétány emlékkövén volt. Néhányan a múzeum makettjén olvasható Petz Ármint írták, a kert valóban az ő tervei alapján épült, de a létrehozó Kubinyi volt.
17. A szabadságharc lengyel légiójának parancsnoka József Wysocki volt.
18. A képen látható szobrot (Belvederei Apolló másolat) Tomori Anasztáz adományozta.
19. Az angol-park 1855-57-ben jött létre. (Ez a maketten olvasható)
20. A Garibaldi-szobor talapzatán levő domborművön Garibaldi mellett Türr a másik alak. (Igaz, hogy a teljes neve Türr István volt, de a helyszínen csak Türr van írva.)
21. A Vörös-kereszt Férfiigylete 1881. május 16-án alakult meg. (És nem V.16. vagy máj. 16.)
22. 2019. október 5-én Harry Hill Bandholtz emlékére állítottak emlékkövet.
23. 2001. október 17-én Bauer Sándor emlékére állítottak emléktáblát.

Astoria, Károly körút, Madách tér, Erzsébet tér, Deák tér

24. A körbástya neve Hatvani Rondella volt, a válasz az aluljáróban volt megtalálható. (A Hatvani Kaput övező körbástya, tehát a Hatvani Kapu nem a körbástya neve.)
25. A Második Pesti Magyar Színtársulat előadásait a Hacker-ház dísztermében, a Hacker-Szálában tartotta.
26. A képen látható dombormű a Károly körút 13-15. számú ház kapujánál van, Borberekéi alkotta.
27. A szobrot (Sisi) R. Törley M. alkotta, 2018-ban. Sokszor előforduló hiba összetett kérdéseknél, hogy a kérdés második felére elmarad a válasz. Itt is nagyon sokan kihagyták a „mikor” kérdést.
28. A szobrot (női alak) Medgyessy F. alkotta.
29. Az árkádot Örkény Istvánról nevezeték el. (Az árkád neve valóban Örkény Árkád, de egy elég nagyméretű emléktábla hirdeti, hogy Örkény Istvánról van elnevezve.)
30. A Danubius kút eredetileg a Calvin téren állt. (És nem a Kálvin téren.)
31. A kút szobrai Győri Dezső tervei alapján faragták újonnan.

32. Kis furulyám szomorúfűz ága. Ez a Petőfi idézet olvasható a szobor talapzatán. Sok versenyző szinte pontosan lerajzolta még a kövön levő hibákat is. Valóban furulyam-nak is lehet olvasni, de mi azért nem vagyunk ennyire szőrös szívűek.
33. A Nemzetőrség főparancsnoksága a Deák Ferenc tér 2. alatti épületben alakult meg. (Most a Ritz-Carlton Hotel van az épületben.)
34. Szehlo Gábor mintegy 2000 gyermeket és felnőttet mentett meg. (A kérdés feltevése egy kicsit pontatlanra sikerült, ezért elnézést kérek. Szerencsére senkit nem tévesztett meg a pontatlanság.)
35. A szobor Kutas Kálmán műhelyében készült. (A válasz a szoborra volt rávésve. Az emléktáblán szereplő Vígh Tamás a szobrászművész volt.)
36. Az evangélikus templomot 1811 pünkösdjén szentelték fel.
37. Az evangélikus egyházban Kollár János népdalgyűjtő szolgált.
38. IV. Károly szobrát 2016-ban állították.
39. Tinka Dr. Martin György beceneve volt. (Kisebb betűkkel, de ott volt a neve előtt a Dr.)
40. A ház tűzfalára festett óriási falfestés szerint: „A városnak te vagy a kovásza!”

II. Párosítás

1. feladat

Az idézetek a Kálvin téren voltak a földön levő köveken. Nehezítette a feladatot, hogy a kövek az Üllői út torkolatától a Ráday utca felé, valamint a másik oldalon a Múzeum utca felé is le voltak helyezve.

1 – E (A bölcs lelki nagyság... - Apáczai Csere János)

2 – A (Tanítóink mondták... - Moldova György)

3 – D (Énekeljetez neki... - Szenczi Molnár Albert)

4 – B (Ha református vagyok... - Karácsony Sándor)

5 – F (Eine feste Burg... - Szabó Lőrinc)

nem volt párja: C (Jókai Mór)

2. feladat

A szobrok és az alkotók táblái a Múzeumkertben voltak.

1 – F (Széchenyi Ferenc – Istók János)

2 – C (Herman Ottó – Horvay János)

3 – A (Alessandro Monti – Kuzmik Lívía)

4 – D (Rómer-Pulszky-Hampel – Damkó József)

5 – B (Berzsenyi Dániel – Vay Miklós báró)

nem volt párja: E (Stróbl Alajos)

III. Kakukktojás

A feladatban szereplő helységnevek a Nemzeti Múzeum mögötti szobortalapzaton voltak, Gyöngyös kivételével. A kakukktojás tehát Gyöngyös volt.

Összefoglalva, remélem mindenki jól érezte magát a versenyünkön és új ismeretekkel gazdagodva tért haza. Ha ez így történt, elértük célunkat, azt, hogy ismerjük meg játékos formában Budapestet. Az útvonalon sok olyan, kevésbé ismert nevezetesség volt, amit érdemes volt megtekinteni.

Kevésbé rutinos, új csapataink is remélem jól szórakoztak, ne feledjék, hogy ilyen versenyeken mindig pontosan a helyszíni adatok szerint kell válaszolni.

Köszönjük a Budapesti Természetbarát Sportszövetség támogatását a bajnokság működtetéséért, a rajt és cél helyiségének biztosításáért, valamint egyesületünk saját kerülete, a Kispesti Önkormányzat támogatását a versenyanyagok másolásához és a csokoládék megvásárlásához.

Köszönöm a közreműködést Szalai László alelnöknek a versenyhelyszín bejárásában, a fotók elkészítésében, valamint Farkas Attila tagunknak az indításban végzett tevékenységéért.

Köszönöm minden résztvevőnek a részvételt, a jó hangulatú, sportszerű versenyzést. Az érmek átadására az április 24-i Majális Kupa tájékoztató versenyen kerül sor, aki nem tud eljönni ide, valamelyik későbbi versenyen kapja meg az érmét.

Mindenkinek kellemes húsvéti ünnepeket kívánok:

Lehoczki Zoltán, a Gémes TE elnöke, főszervező